

Sygn. akt VI P 89/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kryńska-Mozolewska

Ławnicy: Paweł Dąbrowski, Jadwiga Pawlik

Protokolant: protokolant sądowy Marzena Szablewska

po rozpoznaniu w dniu 5 stycznia 2017 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Y. S.

przeciwko W. G.

o odszkodowanie, wynagrodzenie, zwrot składek na ubezpieczenie społeczne, zapłatę kwoty 1.200 złotych za załatwienie wizy

1. oddala powództwo o wynagrodzenie, odszkodowanie;
2. w zakresie żądania rozliczenia nienależnie uiszczonych składek na ubezpieczenie społeczne uznaje się niewłaściwym i przekazuje do rozpoznania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W.;
3. w zakresie żądania zapłaty kwoty 1.200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) uznaje się niewłaściwym rzeczowo i przekazuje do rozpoznania i rozstrzygnięcia do II Wydziału Cywilnego tutejszego Sądu;
4. zasądza od powódki Y. S. na rzecz pozwanej W. G. kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
5. nie obciąża stron pozostałymi kosztami procesu.

Paweł Dąbrowski SSR Małgorzata Kryńska-Mozolewska Jadwiga Pawlik

sygn. akt VI P 89/14

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 lutego 2014 roku powódka R. H. (po zmianie nazwiska S. k. 77) przeciwko W. G. wnosila o odszkodowanie w wysokości 1600 zł, tj. wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy przez pracownika w trybie art. 55 § 1⁽¹⁾ kp, o odszkodowanie w wysokości 1600 zł. tj. wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę w trybie art. 52 § 1 pkt.1 kp, zapłatę kwoty 4000 zł, na którą składają się: opłaty uiszczone na rzecz pozwanej przez powódkę tytułem opłacenia wizy. zwrot kosztu zakupu biletów na przejazd na Ukrainę, zapłatę kwoty 2.600 zł. na którą składa się wpłata 2 x 1300 zł na składki z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego przekazane przez powódkę pozwanej, zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powódka podnosiła, że zawarła z pozwaną prowadzącą salon fryzjerski

W. G.w W. umowę o pracę na czas określony dwóch lat na stanowisku fryzjera za wynagrodzeniem w wysokości 1600 zł miesięcznie. W dniu 15 marca 2013 r. zawarła powódka z pozwaną drugą umowę dotyczącą szkolenia zawodowego w zakresie fryzjerstwa damskiego i męskiego Pracę na stanowisku fryzjerki rozpoczęła powódka w dniu 14 lutego 2013 r. zgodnie z podpisaną umową o pracę. Posiadała odpowiednie przygotowanie zawodowe w zakresie fryzjerstwa, ale pomimo to zgodziła się na zaproponowane przez pozwaną szkolenie zawodowe, zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 15 marca 2013 ponieważ chciała pracować u pozwanej. Po upływie tygodnia przepracowanego u pozwanej zorientowała się, że szkolenie jest fikcją zmierzającą tylko do uzyskania korzyści finansowej przez pozwaną. Prawdopodobnie pozwana za owe szkolenia uzyskiwała dotacje z EU lub gminy na uaktywnianie małych przedsiębiorstw. W marcu 2013 r. powódka zorientowała się, że wiza nie została załatwiona. Ponadto dowiedziała się od pozwanej, że nie opłaciła składek na ubezpieczenie społeczne, wynikających z trwającego stosunku pracy, chociaż doręczyła pozwanej na ten cel pieniądze. Pozwana nie dopuszczała powódki do pracy, nie oddała również dokumentów które doręczyła pozwanej przy zawieraniu umowy o pracę. Kilkakrotne wezwania pozwanej do zwrotu dokumentów jak i pieniędzy, które jej przekazała w sprawie wizy okazały się bezskuteczne. W tej sytuacji powódka udała się do ZUS-u wyjaśnić sprawę ubezpieczenia. W dniu 27 stycznia 2014 r. ZUS poinformował ją, że pozwana zarejestrowała powódkę, jako pracownika poczynając od 14 lutego 2013 r. Uczyniła to dopiero w styczniu, 2014 r., zatem z mocą wsteczną prawie jednego roku. Składek na ubezpieczenie za ten okres pozwana nie opłaciła. W dniu 27 stycznia 2014 r. powódka rozwiązała umowę o pracę z pozwaną na podstawie art. 55 § 1.1 kp. w trybie natychmiastowym, zarzucając pozwanej ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika, polegające na:

1. nie dopuszczeniu do pracy na stanowisku fryzjera zgodnie z umową o pracę z dnia 14 lutego 2013 r. poczynając od dnia 18.02.2013 r.
2. nie odprowadzaniu składek na ubezpieczenie społeczne pracownika w trakcie trwania stosunku pracy,
3. odmowie zwrotu dokumentacji pracowniczej, to jest świadectw pracy, dyplomu uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Pismo w tym przedmiocie powódka doręczyła pełnomocnikowi pozwanej adw. C. J. w tym samym dniu. W zamian powódka otrzymała od niego pismo pozwanej o rozwiązaniu umowy o pracę z dniem 27 stycznia 2014 r. w trybie art. 52 § 1 pkt.1 kp. Pozwana zarzuciła powódce nie stawienie się do pracy. Zarzuty te są całkowicie bezpodstawne, ponieważ pozwana nie dopuszczała powódki do pracy, kiedy to powódka odmówiła zapłaty pozwanej za rzekome szkolenie zawodowe, co miało miejsce w marcu 2013 r. Powódka dalej wywodziła, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nastąpiło po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę.

W piśmie procesowym z dnia 4 września 2014 r powódka żądała zasądzenia na swoją rzecz kwoty 7534,60 zł, na którą składają się 6.400,- zł z tytułu wynagrodzenia za pracę za okres od 1 lutego 2013 r. do 31 maja 2013 r. (4 x 1600,- zł) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wymagalności do dnia podniesienia niniejszego żądania w łącznej kwocie 1134,60 zł tj.:

- 1) od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za luty 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 marca 2013 r. do 4 września 2014 r. - 309,44 zł;
 - 2) od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za marzec 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 kwietnia 2013 r. do 4 września 2014 r. - 292,34 zł;
 - 3) od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za kwiecień 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 maja 2013 r. do 4 września 2014 r. - 275,24 zł;
 - 4) od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za maj 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 czerwca 2013 r. do 4 września 2014 r. - 257,58 zł.
1. odsetek ustawowych od kwoty 7534,60 zł liczonych od dnia 4 września 2014 r. do dnia zapłaty.

2. odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu.
3. kwoty 2. 622,- zł bezprawnie pobranej przez pozwaną od powódki na poczet zobowiązań pozwanej jako płatnika opłat na rzecz ZUS i podatku dochodowego, z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu.
4. kwoty 1200,-zł otrzymanej przez pozwaną od powódki jako zapłata za załatwienie polskiej wizy z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu.
5. kosztów postępowania wg norm przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W piśmie procesowym z dnia 15.05.2015 r powódka precyzowała żądanie i wskazywała, że kwota wynagrodzenia i odsetek jej należnych z tytułu zwłoki w wypłacie wynagrodzenia za okresy od dnia wymagalności do dnia 4 września 2014 r. (pkt. 1 pisma z dnia 4.09.2014 r.) wynosi 7532,89 zł i składają się na nią:

6.400,- zł z tytułu wy nagrodzenia za pracę za okres od 1 lutego 2013 r. do 31 maja 2013 r. (4 x 1600,- zł) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wymagalności do dnia podniesienia niniejszego żądania w łącznej kwocie 1132,89 zł tj.:

- a. od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za luty 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 marca 2013 r., do 4 września 2014 r. - 309,44 zł;
- b. od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za marzec 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 kwietnia 2013 r., do 4 września 2014 r. - 291,77 zł;
- c. od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za kwiecień 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 maja 2013 r., do 4 września 2014 r. - 274,67 zł;
- d. od kwoty 1600,- zł stanowiącej wynagrodzenie za maj 2013 r. wymagalnej najpóźniej 10 czerwca 2013 r.. do 4 września 2014 r. - 257,01 zł.

Odsetki zaś zostały obliczone od dnia wymagalności każdego ze świadczeń, tj. dnia w którym najpóźniej - zgodnie z obowiązującymi przepisami pracodawca powinien wypłacić wynagrodzenie (do 10 dnia następnego miesiąca), do dnia wniesienia pisma procesowego tj. do dnia 4 września.

Na rozprawie w dniu 4 września 2014 roku pełnomocnik powódki cofnął żądania o zapłatę odszkodowania 1.600 zł z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę w trybie art. 52 par. 1 pkt. 1 k.p. Kwotę z pkt 3 pozwu została zredukował do 1.200 zł w pkt. 5 pisma z 4.09.2014 r. Kwotę z pkt 4 w pozwie 2.600 zł zmodyfikował w pkt. 4 pisma z 4.09.2014 r. do kwoty 2.622 zł. Cofnął powództwo w zakresie ustalenia określonego w pkt 5 pozwu. W pozostałym zakresie podtrzymał żądania zawarte w piśmie procesowym z dn. 4.09.2014 r. Jako podstawę prawną roszczeń wskazaną w pkt 4 i 5 pisma procesowego z dn. 4.09.2014 r. wskazał kodeks cywilny. Powódka podtrzymała żądanie odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę w wysokości 1 miesięcznego wynagrodzenia tj. kwoty 1.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W odpowiedzi na pozew pozwana twierdziła, że roszczenia powódki są bezpodstawne ponieważ mimo zawarcia umowy o pracę nie stawiała się ona do pracy. Pozwana twierdził, że powódka R. H. zwróciła się do pozwanej z propozycją zawarcia umowy o pracę na stanowisku fryzjerki. Po zapoznaniu się z jej rzeczywistymi umiejętnościami, które pozwana uznała za niewystarczające na rynku pracy w Polsce, pozwana uwarunkowała jej zatrudnienie podniesieniem kwalifikacji poprzez odbycie kursu który prowadziła w swoim ośrodku szkoleniowym. W tym zakresie została między nami podpisana stosowna umowa o szkoleniu. Powódka nie przystąpiła do szkolenia. Koszt kursu miał być w całości opłacony przez powódkę. Pozwana twierdziła, że wydała kwoty na przygotowanie stanowiska dla kursantki a mianowicie zakupiła niezbędne materiały szkoleniowe, narzędzia, chemikalia, fantomy itp. Pozwana kursy prowadzi we współdziałaniu między innymi z Urzędami Pracy, które dotują tylko osoby zdobywające nowe kwalifikacje. Pozwana była wizytowana przez Urząd Pracy pod kątem prowadzenia szkoleń i otrzymała wyjątkowo

wysokie oceny prowadzonych przez nią kursów. Nigdy nie zobowiązywała się „załatwić” wizy pobytowej powódce. Nie ma takiej możliwości ani uprawnień jako potencjalny pracodawca. Powódka wcześniej miała wydaną wizę pobytową w oparciu o zatrudnienie w Polsce i doskonale знаła procedurę ubiegania się o nią. Pozwana uzyskała dla powódki zezwolenie na pracę w Polsce, które stanowiło podstawę do ubiegania się o zgodę na pobyt w naszym kraju. Żeby uzyskać wizę powódka winna pojechać do swego kraju i tam w polskim konsulacie złożyć wniosek o wydanie wizy. Niezrozumiałe jest dla pozwanej żądanie zwrotu kosztów przejazdu w celu załatwienia wizy, a także kosztów związanych z pozyskaniem wizy. Pozwana twierdziła, że powódka nie przystąpiła do pracy mimo podpisania umowy o pracę. Zrezygnowała z ustalonego obowiązku podnoszenia kwalifikacji. Pozwana zaprzeczała, aby powódka przekazywała jej jakiegokolwiek kwoty ponad te, które jej pokwitowała, a które były przeznaczone na opłacenie składki ZUS i opłaty kancelaryjne poniesione na uzyskanie zezwolenia na pracę dla powódki.

Sądu ustalił, co następuje:

Powódka jest obywatelką Ukrainy i przebywa czasowo na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Wojewoda Mazowiecki w dniu 17 listopada 2011 roku wydał powódce zezwolenie na pracę na terytorium RP w okresie od 23.01.2012 r do 22.01.2013 r.

W dniu 14 lutego 2013 r. powódka podpisała z pozwaną W. G. prowadzącą Salon Fryzjerski "W. G." w W. umowę o pracę na czas określony dwóch lat na stanowisku fryzjera za wynagrodzeniem w wysokości 1.600 zł miesięcznie. Pozwana prowadziła salon fryzjerski i miała uprawnienia do prowadzenia szkoleń w zakresie fryzjerstwa w ramach projektu finansowanego ze środków Funduszu Pracy (...).

dowód: odpis umowy o pracę, k. 12, notatka służbowa Urzędu Pracy (...)z dnia 23.10.2012 r k. 70, zdjęcia k. 71, upoważnienie Urzędu Pracy z dnia 22.20.2012 r k. 72-73; zezwolenie na pracę z dnia 17.11.2011 r k. 119,

W dniu 15 marca 2013 r powódka podpisała z pozwaną drugą umowę dotyczącą szkolenia zawodowego w zakresie fryzjerstwa damskiego i męskiego.

dowód: odpis umowy o szkolenie k. 11

Pismem z dnia 27 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował powódkę że pozwana zarejestrowała ją jako pracownika w styczniu 2014 r. W związku z tym dniem 27 stycznia 2014 r. powódka złożyła pozwanej oświadczenie, że rozwiązuje z nią umowę o pracę w trybie natychmiastowym, zarzucając pozwanej ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków polegających na nie dopuszczeniu jej do pracy na stanowisku fryzjera zgodnie z umową o pracę z dnia 14 lutego 2013 r., nie odprowadzaniu składek na ubezpieczenie społeczne w trakcie trwania stosunku pracy, odmowie zwrotu dokumentacji pracowniczej, to jest świadectw pracy, dyplomu uzyskania kwalifikacji zawodowych.

Dowód: oświadczenie z dnia 27.01.2014 roku k. 5

Następnie powódka otrzymała od pozwanej pismo o rozwiązaniu z nią umowy o pracę z dniem 27 stycznia 2014 r. w trybie art. 52 § 1 pkt. 1 kp. Pozwana zarzuciła powódce nie stawienie się do pracy.

Dowód: wypowiedzenie umowy o prace z dnia 28.01.2014 k.7 (błąd w dacie)

Powódka dobrze zna język polski. Po podpisaniu umowy o pracę powódka przychodziła do salonu fryzjerskiego przez trzy dni jako obserwator ale nie świadczyła pracy w jej salonie a także i nie uczestniczyła w kursie fryzjerskim. Pozwana nie płaciła powódce wynagrodzenia, a powódka tego się nie domagała. Powódka i pozwana były w dobrych relacjach, które miały charakter pozasłużbowy. Pozwana zobowiązała się załatwić pozwanej pozwolenie na pracę na terenie Polski do czego konieczne było jednak zawarcie umowy o pracę. W związku z tym powódka odwiedzała pozwaną w jej salonie aby przekazać jej gotówkę na załatwienie spraw związanych z zalegalizowaniem swojego pobytu i załatwienie wizy przez adwokata C. J.. W związku z potrzebą załatwienia wizy powódka przekazała pozwanej kwotę 1.200 złotych oraz kwotę 1.300 złotych, która miała być przekazana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Pozwana w tym czasie

nie wymagała od powódki aby ta świadczyła na jej rzecz pracę, powódka zaś nie zgłaszała gotowości do wykonywania pracy na rzecz pozwanej. Powódka zerwała kontakty z pozwaną dopiero w 2014 r gdy dowiedziała się, że pozwana nie wpłaciła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenie społeczne.

dowód: rozmowa zarejestrowana na płycie CD k. 36, rachunek nr (...) r wystawiony przez powódkę k. 10, umowa o szkolenie zawodowe w zakresie fryzjerstwa damskiego i męskiego k. 11, umowa o pracę k.12, pełnomocnictwo k. 35, zaproszenie wystawione przez salon fryzjerski dla R. H. z dnia 21.02.2013 r k. 53 k. 53, zeznania świadka T. B. - k. 81, zeznania świadka K. B. k. 97 verte, zeznania świadka P. R. k. 98, częściowo zeznania powódki rozprawa z dnia 1.03.2016 r

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przedłożonych w sprawie dokumentów, których prawdziwości i wiarygodności strony nie kwestionowały w toku procesu, a także na podstawie zeznań świadków które okazały się wiarygodne, gdyż były one logiczne, spójne, rzeczowe, konsekwentne i korelowały zarówno ze sobą, jak i z pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym. Jedynie w niewielkiej części za wiarygodne uznano zeznania powódki i pozwanej w zakresie w którym pokrywają się one pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami wskazanych świadków oraz treścią rozmowy nagranej przez powódkę.

Z zeznań świadka T. B. wynika, że był obecny gdy powódka wręczała pozwaną 1.200 złotych, świadek który prowadził działalność w zakresie transportu osobowego zeznał, że podwoził powódkę dwukrotnie pod salon fryzjerski pozwanej, ale nie widział jakie czynności wykonywała powódka.

Świadek K. B. zeznała, że uczestniczyła w kursie w salonie fryzjerskim pozwanej, widziała raz powódkę w salonie, powódka miała dołączyć do kursantek, ale nie brała udziału w kursie, powódka nie wykonywała żadnej pracy w salonie.

Świadek P. R. zeznała, że widziała powódkę w salonie, ale nie uczestniczyła ona w kursie w którym świadek brała udział.

Zeznania powódki sąd uznał, za wiarygodne częściowo, sąd nie dał wiary powódcy, że wykonywała ona pracę w salonie fryzjerskim pozwanej, ponieważ jej zeznania nie znajdują potwierdzenia w zeznaniach słuchanych świadków, obecność powódki w salonie fryzjerskim wynikała z faktu załatwienia spraw powódki przez pozwaną, Powódka nie uczestniczyła nawet w kursie prowadzonym przez pozwaną, który miały podnieść jej kwalifikacje zawodowe i stanowiło uzasadnienie dla wystawienia zaproszenia dla powódki na przyjazd do Polski (k.53). Powódka dopiero po roku zdecydowała się zerwać współpracę z pozwaną, gdy dowiedziała się, że ta ostatnia nie wpłaciła składek na ubezpieczenie społeczne które przekazała jej powódka.

Sąd dał wiarę pozwanej, że przy nawiązywaniu kontaktu i przy późniejszym podpisaniu umowy o pracę były między nimi ustalenia o konieczności zawarcia umowy o pracę na potrzeby uzyskania przez powódkę zezwolenia na pracę powódki na terytorium RP oraz że powódka była w salonie trzy dni, ale nie świadczyła pracy i nie uczestniczyła w kursie organizowanym przez pozwaną. Sąd nie dał wiary, że powódka i pozwana umawiały się na to, że powódka będzie świadczyła na rzecz pozwanej pracę w salonie fryzjerskim "W. G." i że powódka wyrażała wolę świadczenia pracy na rzecz pozwanej, albowiem z zeznań świadków wynika, że powódka nie uczestniczyła w kursie i nie pracowała w salonie, a poza tym z wcześniejszych zeznań pozwanej wynika jaki był prawdziwy cel zawarcia umowy o pracę.

Sąd dopuścił również dowód z treści rozmowy jaką nagrała powódka bez wiedzy pozwanej. Wypowiedzi mają charakter spontaniczny i obrazują rzeczywiste stosunki między powódką i pozwaną. W ocenie sądu sposób prowadzenie rozmowy świadczy o tym że pozwana nie traktowała powódki jak pracownika, a powódka nie traktowała pozwanej jako pracodawcy. Ich wzajemne relacje w czasie swobodnej rozmowy przemawiają za uznaniem że strony były w stosunkach pozasłużbowych, bowiem obie panie emocjonalnie relacjonowały swoje życie prywatne, oraz omawiały kwestie związane z procesem załatwiania spraw powódki. Powódka w żadnym momencie rozmowy nie żądała od pozwanej aby dopuściła ją do pracy, zaś pozwana nie miała pretensji, że powódka nie przychodzi do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie sądu umowa o pracę jak również umowa na szkolenie miały charakter pozorny. Rzeczywistym powodem zawarcia umów była chęć wyświadczenia przysługi powódce - załatwieniem wizej i ułatwieniem uzyskania pozwolenia na pracę. W ocenie sądu strony zawarły formalną umowę o pracę w celu uzyskania przez powódkę pozwolenia na pracę której termin ważności upływał z końcem stycznia 2013 r., a pozwana zobowiązała się załatwić powódce wizę. W związku z tym powódka przekazała pozwanej kwotę 1.200. W ocenie sądu żądanie powódki zapłaty wynagrodzenia za okres od lutego do maja 2013 r jest niezrozumiałe w kontekście tego że powódka już w marcu 2013 r zorientowała się, że wiza nie zostanie załatwiona, a umowę o pracę rozwiązała dopiero w dniu 27 stycznia 2014 r. Również treść rozmowy której nagranie udostępniła powódka potwierdza, że strony nie pozostawały w pracowniczym stosunku pracy. Powódka przyszła do pozwanej w celu załatwienia swojej prywatnej sprawy i przekazała jej wówczas gotówkę. Powódka w żadnym razie nie wykazywała, że była zainteresowana sprawami związanymi z pracą u pozwanej. Wówczas gdy okazało się, że pozwana nie wpłaciła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki i nie załatwiła jej wizej pobytowej powódka postanowiła wystąpić do sądu z pozwem. Żaden ze słuchanych świadków nie potwierdził by powódka pracowała w salonie. Same strony również nie kwestionowały zeznań świadków. Nie wiarygodne są zeznania powódki że oczekiwała w domu na wezwanie pozwanej.

Pozorność jest wadą oświadczenia woli, która została zdefiniowana w art. 83 kodeksu cywilnego (k.c.). W myśl tego przepisu nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, jego ważność ocenia się według właściwości tej czynności.

Aby ustalić pozorność czynności prawnej, należy stwierdzić istnienie trzech elementów, które muszą wystąpić łącznie. Mianowicie: - oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, - musi być złożone drugiej stronie oraz - jego adresat musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów. Umowę o pracę uważa się za zawartą dla pozorów (art. 83 § 1 k. c.), jeżeli obie jej strony miały świadomość, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie z niej korzystać (por. wyrok SN z 4 sierpnia 2005, II UK 321/04). Wystąpi to wtedy, gdy oświadczenia stron zawierają wprawdzie określone w art. 22 k.p. elementy angażu (zobowiązania pracownika do wykonywania pracy i pracodawcy do wypłacania wynagrodzenia), jednak faktycznie strony nie zamierzały realizować obowiązków wynikających z umowy o pracę, mając świadomość tworzenia fikcji dla uzyskania innych korzyści. Fakt, że oświadczenia stron umowy zawierają określone w art. 22 k.p. formalne elementy umowy o pracę, nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli strony nie zamierzały osiągnąć skutków wynikających z umowy, w szczególności jeżeli nie doszło do podjęcia i wykonywania pracy, a jedynym celem umowy było umożliwienie uzyskania powódce pozwolenia na pracę w Polsce umowa taka jest pozorna – art. 83 k.c.

Pozwana zgłosiła powódkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako pracownika, która w rzeczywistości pracy w ogóle nie świadczyła. Nie jest przy tym najistotniejsze, czy strony zawierające umowę o pracę miały realny zamiar wzajemnego zobowiązania się – przez pracownika do świadczenia pracy, a przez pracodawcę do dania mu pracy i wynagrodzenia za nią. Ważne jest, czy taki zamiar stron został zrealizowany.

Zatem o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim fakt i sposób wykonywania zatrudnienia. Tymczasem jak ustalił sąd powódka nie wykonywała pracy w zakładzie fryzjerskim pozwanej.

Efektom zawarcia pozornej umowy o pracę jest jej nieważność. Nieważność ta wynika z mocy prawa i ma charakter bezwzględny. Oznacza to, że strony w ogóle nie łączyła umowa o pracę i nie wywierała ona żadnych skutków prawnych.

Skoro sąd ustalił, że strony zawarły pozorną umowę i powódka nie wykonywała pracy na rzecz pozwanej w rozumieniu art. 22 kodeksu pracy to powódce nie należy się wynagrodzenia oraz odszkodowanie za rozwiązanie umowy o pracę i w tym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

W związku z tym, że powódka wykazała, że przekazała pozwanej określoną kwotę pieniężną, która miała być wpłacona jako składka na ubezpieczenie społeczne kwestię tą powinien zająć się ZUS wydając stosowną decyzją określającą czy powódka faktycznie podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu a następnie zając się sprawą wpłaconych przez pozwaną składek na ubezpieczenie społeczne. W tym zakresie Sąd Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych nie jest właściwy, nie może również w tym zakresie pozwu odrzucić z uwagi na treść art. 464 kpc.

Właściwym sądem do rozpoznania żądania powódki w zakresie zapłaty za załatwienie wizy jest z uwagi na miejsce zamieszkania pozwanej II Wydział Cywilny tutejszego sądu w związku z czym orzeczono jak w punkcie trzecim wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku z uwzględnieniem wyniku sprawy, którą powódka wygrała w całości. Zgodnie z treścią art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniosła powódka składa się wynagrodzenie ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika i z tego tytułu zasądzone od powódki na rzecz pozwanej kwotę 917,00 zł (w tym 17 złotych za udzielenie pełnomocnictwa procesowego). Wysokość przyznanych pozwanej kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

ZARZĄDZENIE

(...)